7/13152

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı :B.02.0.002/ 2921
Konu :

24/4/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) TBMM Başk.nın, 03.04.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/13152-19913/50407 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 06.04.2006 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-510-34/1736 sayılı yazısı.
c) Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının (Sn.Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER) 20.04.2006 tarih ve B.02.0.001/01-889 sayılı yazısı.
d) Devlet Bakanlığının (Sn. Kürşad TÜZMEN) 19.04.2006 tarih ve B.02.0.008/0895 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/13152 esas no'lu yazılı soru cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1-İlgi (c) yazı ve ekleri (2 sayfa)
2-İlgi (d) yazı ve ekleri (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Adres : Başbakanlık Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Mehmet Ali ŞAHİN) Bakanlıklar/ANKARA
Telefon : (0 312) 413 73 22
Faks : (0 312) 419 15 45 – (0 312) 425 14 35
Ayrıntılı Bilgi İçin Telefon : (0 312) 419 16 48 M. DURMUŞOĞLU Özel Kalem Müdür Yardımcısı
e-posta : : buro.mehmetalisahin@basbakanlik.gov.tr

7/13152

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.008/ 0895 19./4./2006

Konu :

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn.Mehmet Ali ŞAHİN)

İlgi : 11.04.2006 tarihli ve B.02.0.002/2478 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Enver Öktem'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/13152 esas no'lu yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Bakanlığım bağlı kuruluşu, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünün söz konusu önergeye cevabı ekte yeralmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH : 19.4.2006
SAYI : 2791

Ek :2 sayfa

Başbakanlık Merkez Bina Devlet Bakanlığı 1.Kat No: 111 Bakanlıklar/ANKARA
Tel : (0312) 413 74 40 Faks : (0312) 419 58 26-212 16 22

Ayrıntılı bilgi için irtibat:
Özel Kalem Müdürlüğü

7/13152

İZMİR MİLLETVEKİLİ SN ENVER ÖKTEM'İN 7/13152-19913/50407 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ'NİN CEVABIDIR.

Türk Eximbank ihracatı desteklemek görevi doğrultusunda 1988 yılından itibaren kredi, sigorta ve garanti hizmetleri yürütmektedir. Banka, ihracatçıların rekabet gücünü artırmaya yönelik ihracat kredilerini, yürürlükteki bankacılık, ihracatı teşvik ve kambiyo mevzuatı paralelinde Yönetim Kurulu kararlarıyla düzenlenen uygulama esasları çerçevesinde kullandırmaktadır. İhracat kredileri, ihracatçılara kredi tutarı kadar ihracat yapma taahhüdü karşılığında tahsis edilen ihtisas kredileridir. Kredi riski ve ihracat taahhüdü riski olarak ortaya çıkan iki grup risk ise bankacılık mevzuatı çerçevesinde tanımlanmış olan teminat unsurları ile karşılanmaktadır.

Bilindiği üzere, kredilendirme işlemlerinde firmanın ve ihracat projesinin değerlendirilmesine, kredi riskinin ise teminatlandırılmasına rağmen, iç ve dış konjonktürdeki öngörülemeyen etkileşimler sonucunda firmalar aldıkları kredileri vadelerinde ödeyemeyerek temerrüde düşebilmektedir. Bunun en bariz örneği olan 2001 yılı kriz döneminde bankalarda kredilerin ortalama %40'ı seviyesine kadar çıktığı görülen tahsili gecikmiş alacaklar oranının günümüzün istikrar ortamında dahi %6 oranında olduğu gözlenmektedir. Eximbank'ta ise tahsili gecikmiş alacaklar hiçbir zaman kredilerin %1'ini aşmamıştır.

Soru önergesine konu EGS Ege Giyim Sanayicileri Dış Ticaret AŞ, kurulduğu 1993 yılından 2001 yılında yaşanan krize kadar toplam 4,9 milyar dolar ihracat gerçekleştirmiş olan, 1995-2000 döneminde Türkiye'nin en yüksek ihracat performansına sahip bir ihracat firmasıdır. Ege bölgesindeki 403 imalatçı ortağının ihracata dönük üretim organizasyonunu gerçekleştiren firma, iştirakleri ve bunların ortakları birlikte ele alındığında onbinlerce kişilik istihdam kapasitesine ulaşmış bulunmaktaydı. Eximbank'tan 8 yılda toplam 476 milyon dolar kredi kullanan ve düzenli geri ödeme yapan firmaya, diğer kredilerde olduğu gibi, gerçekleştirdiği yıllık ihracatın belirli bir oranı üzerinden firma limiti tahsis edilmiş ve bu limit dahilinde, teminat karşılığında dilimler halinde kredi kullanması sağlanmıştır. Düzenli ihracat performansı olan ve Eximbank ile sorunsuz çalışan firmanın kredi riskinden daha düşük bir oranda banka teminat mektubu getirmesine , borç/özkaynak oranı, borç servisi oranı, karşılıksız çek ve protestolu senet incelemesinden sonra vergi performansı da ayrıca değerlendirilerek , bankanın genel uygulaması doğrultusunda karar verilmiştir. Ortak ve yöneticilerinin ticari itibarı da bu analizlerde dikkate alınmıştır. Dolayısıyla, 2001 yılı ilk yarısında mevcut mali verileri ve ihracat performansına bakılarak, muteber bir firma konumuyla kredi riskinin %65'i oranında teminat mektubu ve BDDK mevzuatı çerçevesinde diğer teminat unsurları olan, gayrimenkul ipoteği, kambiyo senedi ve müşterek/müteselsil kefaletlerden oluşan teminatlar karşılığında kredi kullanan EGS, kriz koşullarının etkisiyle Mayıs-Temmuz 2001 döneminde vadesi gelen son kredilerini ödeyememiş, 10 Temmuz 2001 tarihinde EGS Grubunun en önemli iştiraki olan EGS Bank'ın TMSF'na devredilmesi sonucunda grubun diğer şirketleriyle birlikte EGS Dış Ticaret Şirketi' ne de el konulmuştur. Bu durumda, tazmin/takip ve gayrimenkul satışı yoluyla 58 trilyon TL'lık kredi riskinin büyük bir bölümü tahsil edilmiş, 20 trilyon TL tutarındaki bakiye alacakların tahsilatı için diğer alacaklılar ile birlikte iflas masasına başvurulmuştur. Kasım 2004 tarihinde EGS iflas masasına 169 alacaklı tarafından bildirilen toplam alacak tutarı 811 trilyon TL olup, Eximbank dahil 19 banka için kabul edilen alacak 698 trilyon TL'dir. Türk Eximbank'ın müeyyide faizleri, taahhüt cezaları ve gecikme zammı dahil iflas masasına bildirdiği tutar ise

7/13152

64 trilyon TL mertebesinde bu toplamın içerisine dahil edilmiştir. Sözkonusu tutarın büyük bir kısmını dönemin şartları gereği yüksek oranlardan hesaplanan temerrüt faizi oluşturmaktadır. Hukuki takip yoluyla tahsilat işlemleri de halen devam etmektedir.

Basına intikal ettirilen rapora atfen Eximbank'ın 2001 yılında tahsil edilemeyen alacaklarının Hazine zararına neden olduğu iddiası, bankacılık mevzuatı ve kuralları çerçevesinde dayanaksızdır. Zira, bankacılıkta kar ya da zarardan bahsederken yılsonu bilanço rakamlarındaki kar/zarar kalemlerine bakılır. Yabancı bankalar dışında bankacılık sektörünün tamamının yüksek tutarlı zarar açıkladığı 2001 yılında Türk Eximbank, 154,1 trilyon TL faaliyet karı elde etmiş ve bu kardan Hazine Müsteşarlığının temettü payı 118,3 trilyon TL olmuştur. Ayrıca bankacılık sektörünün 2001 yılında tahsil edilemeyen kredilerinin toplam kredilere oranı ortalama % 28 (kamu bankalarında % 37) iken Türk Eximbank için bu oran %0,9 olmuştur. Kaldı ki, 2003 yılında BDDK murakıplarınca, 2004 yılında ise Başbakanlık Müfettişleri ve BDDK murakıplarınca müşterek yürütülen, soru önergesinde de atıf yapılan inceleme ve denetlemeler sonucunda düzenlenen raporlarda usulsüz bir kredilendirmeden bahsedilmediği gibi, EGS kredilerinden (veya başka kredilerden) Eximbank'ın ve Hazine'nin zarara uğratıldığına ilişkin hiç bir değerlendirme de yoktur. Aynı faaliyet dönemini üçüncü kez ve bu defa sadece EGS işlemleri ile sınırlı olacak şekilde Mayıs 2004 - Temmuz 2005 döneminde inceleyen başka bir murakıbın ise EGS kredilerini değerlendirirken, o tarihte yürürlükte olan 4389 Sayılı Bankalar Kanunu açısından bir sorumluluk tespit etmediği halde, Türk Ceza Kanunu açısından bir sorumluluk ihtimaline işaret ederek soruşturma raporu düzenlediği ve henüz BDDK tarafından incelenme safhasında iken basında bu raporun bazı bölümlerinin haber ve yorumlara konu edildiği görülmektedir.

Bilindiği üzere 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun 162 nci maddesi mezkur kanunda tanımlanan bankacılık işlemleriyle ilgili olarak sektör mensupları hakkında Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunma yetkisini sadece Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na tanımıştır.

Basına intikal ettirilen soruşturma raporundaki iddiaların BDDK yetkililerince incelendiği ve Kurumun 1 Mart 2006 tarihli Basın Duyurusu'nda belirtildiği üzere, konunun Türk Eximbank Yasası, eski ve yeni Bankacılık Yasaları ve ilgili mevzuat açısından BDDK murakıplarınca yeniden incelenmesine karar verildiği anlaşılmaktadır. Hazırlanacak yeni raporun ise Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na sunulacağı ve konunun bu çerçevede değerlendirileceği duyurulmuştur.

7/13152

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/01-889

20/04/2006

Konu : 7/13152 esas sayılı
yazılı soru önergesi

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn.Mehmet Ali ŞAHİN)

İlgi :11/04/2006 tarih ve B.02.0.002/2478 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda; İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in 7/13152 sayılı yazılı soru önergesine verilecek cevaba esas teşkil edecek görüşün Bakanlığınıza gönderilmesi talep edilmektedir.

Yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 19.04.2006 tarih ve BDDK.2006.01.DHD.KİK-4075 sayılı cevabi yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :
1-BDDK'nun 19.04.2006 tarih ve 4075 sayılı yazısı.(2 sayfa)

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH : 20.4.2006
SAYI : 2865

Başbakanlık Merkez Bina Bakanlıklar 06573 ANKARA
Tel (0312) 415 40 16 Fax (0312) 419 54 43
e-posta: buro.abdullatifsener@basbakanlik.gov.tr Elektronik Ağ: www.basbakanlik.gov.tr

7/13152

SÜRELİ

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Destek Hizmetleri Dairesi)

Sayı : BDDK.2006.01.DHD.KİK- 4075
Konu : Soru önergesi

19-04-2006

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER)

İlgi:12.04.2006 tarih ve B.02.0.001/01-822 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/13152 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmaktadır.

Bilindiği üzere Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun kendisine verdiği görev ve yetkiler çerçevesinde, sektörün düzenlenmesine ilişkin faaliyetlerde bulunduğu gibi, anılan Kanun ve diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanması kapsamında kişi ve kuruluşlarla ilgili olarak da eylem ve işlemlerde bulunmaktadır.

Soru önergesinde anılan banka ile ilgili olarak T.C. Başbakanlık Teftiş Kurulunun yaptığı incelemelerde tespit edilen hususların, Kurumumuza intikal ettirilmesi üzerine konu Kurumumuz denetim elemanları tarafından incelenerek, inceleme sonucu düzenlenen rapor, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca, tespit edilen mevzuata aykırılıklarla ilgili olarak adli mercilere başvuruda bulunulmasına karar vermeye yetkili Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna (Kurul) sunulmuştur. 09.02.2006 tarih ve 1805 sayılı Kurul kararı ile rapora konu eylem ve işlemlerin özel kanun ve öncelikli olan mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili hükümleri yönünden de değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmış ve konunun ilgili birimler tarafından bu hususlar gözetilerek ivedilikle değerlendirilmesine ve Kurul gündemine tekrar getirilmesine karar verilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yukarıda zikredilen kararı çerçevesinde halen devam etmekte olan incelemede, eylemin mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili hükümleri kapsamında mevzuata aykırılığının tespiti halinde, buna ilişkin gerekli yasal işlemler gerçekleştirilecektir.

Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel: (312) 455 69 25 Faks: (312) 425 63 90
İnternet adresi: www.bddk.org.tr

7/13152

Diğer taraftan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun, bankacılık sektöründe sağlanan güven ve istikrarın devamı açısından bankaların itibarının korunmasına ve bankacılık sırlarının açıklanmamasına büyük önem verdiği hususunun göz önünde tutulmasında yarar bulunduğu düşünülmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Tevfik BİLGİN
Başkan

Devlet Bakanlığı ve
Başbakan Yardımcılığı
Tarih 19.04.2006
Sayı 1162

Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel: (312) 455 69 25 Faks: (312) 425 63 90
İnternet adresi: www.bddk.org.tr